

dobre poznajú túto jeho záľubu a tešia sa nielen na jeho kvalitné liečivé čaje, ale aj na extrašpeciálny – bylinkový likér, ktorý už aj dostal irečité pomenovanie „obuchovica“.

Na záver možno skonštatovať, že Janko napriek tomu, že jeho pracovné pôsobisko je vzdialené od vedeckých centier, svojou celoživotnou vedeckou prácou, obrovskou usilovnosťou a zanietením dokázal, že patrí v danej problematike k vyhľadávaným, vysokoceneným a rešpektovaným odborníkom, a to nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. Okrem už tu spomenutých významných zoológov, ktorí mu na začiatku kariéry pomohli v jeho prvých krokoch, sa môže zdať, že bol vo svojom výskume osamelý, no originálny sólobežec. Napriek tomu vychoval rad zanietených ornitológov, ktorí sa analýzam potravov a dravcov venovali aj hlbšie (K. Šotnár, J. Chavko, M. Noga, J. Dorica, M. Poláček a i.) a spolupracoval aj s ďalšími ornitológmi (napr. Š. Danko, D. Karaska, A. Krištín, B. Kloubec) či mamaliológmi (M. Uhrin, J. Červený, J. Zima, P. Benda, B. Kryštufek, J. Zukal) u nás i v zahraničí.

Svojou vedeckou prácou významne posunul naše vedomosti o potrave skúmaných predátorov, ale aj o výskyte jednotlivých druhov ich koristi v rôznych časových reláciách. Vlastne

pri akomkoľvek serióznom výskume výskytu, najmä drobných cicavcov, sa nezaobídeme bez jeho údajov, lebo tvoria integrálnu časť ich komplexného vyhodnotenia. Pri tejto príležitosti chceme tiež zvlášť zvýrazniť, že Janko si svoje pracovné postupy nenecháva len pre seba, ale je ochotný vždy radou, či priamo v teréne a pri determinácii týchto často neľahkých taxónov pomôcť aj iným a tak sa mu chceme aj pri tejto príležitosti za to úprimne poďakovať. Nielen vďaka jeho vedomostiam, ale aj pre statnú postavu, optimizmus, spoľahlivosť a skromnosť je vždy obľúbený účastník rôznych stretnutí zoológov, či prírodovedcov vôbec. Úprimne mu gratulujeme k jeho šesťdesiatinám a prajeme mu dobré zdravie a veľa radosti i úspechov pri spoznávaní našich milých spolupútnikov.

Literatúra

- OBUCH J. 1998: Niektoré poznatky zo spracovávaní osteologických nálezísk. — Pp.: 117–121. In: KROPIĽ R. (ed.): Aktuálne problémy lesníckej zoológie a lesníckej entomológie. Zborník referátov z vedeckej konferencie k 70. narodeninám prof. Ing. J. Sládeka, CSc a doc. Ing. E. Gogolu, CSc. Vydavateľstvo TU, Zvolen
- Obuch J. 2002: Potrava sov v oblasti Tatier: 65-ročná história výskumu. — *Oecologia Montana* 11: 77–81.

Ludovít Kocian, Ján Topercer, Marcel Uhrin & Anton Krištín

Ján Korňan oslávil päťdesiate narodeniny

Ján Korňan celebrated 50th anniversary

Keď si tak v duchu listujem, ktorá osobnosť ma najviac oslovila pri formovaní profesionálnej dráhy ornitológa a ekológa, bol to práve môj brat, Ján, ktorému vďaka za vzbudenie záujmu o prírodu a predovšetkým vtáky a pochopenie v neľahkých začiatkoch. Týmto krátkym príspevkom by som chcel aspoň trochu splatiť tento životný dlh a napísať zopár riadkov o jeho živote.

Narodil sa 7. 4. 1961 v Žiline, ale rodina vtedy bývala v Horných Orešanoch pri Smoleniciach. Podľa spomienok rodičov, už ako trojročný prejavoval záujem o pozorovanie domácich zvierat, keď chodieval s rodičmi na návštevu prababky do Veľkého Rovného. Neskôr ako žiak základnej školy vstúpil do zakázaného skautského oddielu „Stopár“ v Považskej Bystrici, kde sa rodina presťahovala

v roku 1966. Tu začal objavovať a spoznávať svet prírody a najmä vtákov. Jeden jeho kamarát z oddielu mu raz požičal knihu od autorov Spačka a Kovára „Dravci v letu“ a to sa mu stalo osudom. Prečítal ju nespočetne veľa krát a začal túžiť po podobných zážitkoch a aktívne sa venovať pozorovaniu dravcov. Toto ovplyvnilo aj jeho výber strednej školy. V roku 1976 nastúpil na Strednú lesnícku technickú školu v Liptovskom Hrádku. Tu vstúpil do sokoliarkeho krúžku, kde sa zoznámil s viacerými ľuďmi, ktorí sa venovali dravým vtákom. Oboznámil sa s chovom pustoviek, jastrabov aj orla krikľavého. Najviac ho však uchvátilo poznávanie divokej prírody a pozorovanie vtákov v prirodzenom prostredí. Počas praktických cvičení a brigád v roku 1976 v Nízkych Tatrách prvý krát pozoroval orla skalného. Vtedy ešte nemal ani poňatia, že v budúcnosti zasväťi tomuto majestátnemu dravcovi veľkú časť svojho života. Po strednej škole nasledovala Vysoká škola lesnícka a drevárska vo Zvolene, odbor lesné inžinierstvo, ktorú úspešne absolvoval v roku 1984. Tu sa zoznámil s mnohými významnými pedagógmi a vedcami, ale najväčší vplyv na ňom zanechala charismatická osobnosť prof. Jozefa Sládeka. Počas štúdií sa zoznámil aj s mnohými vtáčkarmi, spomeniem aspoň Petra Zacha, Stana Harvančíka, Laca Šnirera, Andreja Dúbravského, Ruda a Jozefa Kropilovcov, z ktorých sa mnohý stali priateľmi na celý život. V tomto období vstúpil aj do Československej ornitologickej spoločnosti, Moravského ornitologického združenia, Skupiny pre výskum a ochranu dravcov a sov a Slovenskej ornitologickej spoločnosti.

Po absolvovaní základnej vojenskej služby na Šumave v Českej republike, jeho prvým zamestnaním (1984–1987) bola pozícia samostatného technika výroby v pestovnej činnosti v spoločnosti Severoslovenské štátne lesy Žilina, Lesný závod Čadca, Lesná správa Makov. V roku 1987 sa mu podarilo získať miesto samostatného odborného pracovníka – biológa na Správe CHKO Kysuce v Čadci. Počas práce sa začína aktívne venovať výskumu a ochrane orla skalného na Slovensku, píše vedecké a ochránárske príspevky do časopisov

Na hniezde orla skalného v Belianskych Tatrách v roku 2004 (Foto: Monika Chrenková).
On the eyrie of the Golden Eagle in the Belianske Tatry Mts. in 2004 (Photo by Monika Chrenková).

a novín, pripravuje odborné stanoviská pre štátnu správu, rieši viaceré projekty v ochrane prírody, realizuje inventarizačné výskumy a je vedúcim Gestorskej skupiny pre ochranu dravcov a sov pri Slovenskej agentúre životného prostredia s celoslovenskou pôsobnosťou. V rokoch 1993–1994 viedol krúžkovaciu centrálu pri Slovenskej ornitologickej spoločnosti. Za aktívnu a úspešnú činnosť v ochrane prírody je v roku 1996 menovaný riaditeľom Správy národného parku Malá Fatra v Gbeľanoch, kde pôsobí až do roku 2002. Na novej pozícii pokračuje vo výskume a manažmente populácie orla skalného, je spoluautorom programu záchranu orla skalného a krikľavého na Slovensku, buduje novú správu národného parku vo Varíne, publikuje odborné a populárne články, podieľa sa na tvorbe a schvaľovaní zákonov a vyhlášok v pôsobnosti MŽP SR, je členom poradného zboru MŽP SR pre CITES od roku 1999, aktívne pracuje v gestorskej skupine pre ochranu dravcov a sov, zabezpečuje činnosť Školy ochrany

přírody vo Varíne, atď. Z rodinných dôvodov v roku 2002 končí prácu riaditeľa Správy NP Malá Fatra a nastupuje na miesto riaditeľa Správy CHKO Kysuce v Čadci, kde je doposiaľ. Tu sa aktívne zapája do prípravy projektov a vyhlasovania území NATURA 2000, je predsedom komisie malých projektov MŽP SR „Zelené projekty“ od roku 2005, realizuje rekonštrukciu budovy správy, pokračuje vo výskume a manažmente populácie orla skalného, atď. V rokoch 2001–2004 sa podieľal na riešení problematiky vtáčej kriminality v spolupráci s Políciou SR. Ján Korňan bol doposiaľ autorom, spoluautorom a koordinátorom 18 projektov v ochrane

přírody a aplikovanej ornitológii. Je držiteľom troch ocenení za mimoriadne výsledky a osobný prínos v starostlivosti o životné prostredie. Bol v redakčnej rade časopisu Národné parky (1997–2000) a v od roku 2007 pracuje v redakčnej rade časopisu Slovak Raptor Journal. Taktiež bol členom výboru Slovenskej ornitologickej spoločnosti, Spoločnosti pre ochranu vtáctva na Slovensku a Spoločnosti pre výskum a ochranu dravcov a sov.

Na záver by som mu chcel osobne aj v mene SOS/BirdLife Slovensko popriať veľa zdravia, pohody v práci, nezabudnuteľné ornitologické pozorovania a veľa krásnych fotiek.

Martin Korňan

Opustil nás nadšený ornitológ Jozef Somogyi

The ardent ornithologist, Jozef Somogyi, passed away

Čím je človek starší, tým častejšie je konfrontovaný so smrťou blízkych ľudí a priateľov. V krematóriu sme 22. 9. 2011 za účasti rodiny a úzkeho kruhu najbližších kamarátov vzdali poslednú česť veľmi priateľskému, vzdelanému, mnohostranne nadanému, veselému človeku, ktorého celoživotným koníčkom bola ornitológia, predovšetkým dravce – Jožkovi Somogyimu.

Z jeho životopisných údajov spomeniem len niektoré. Narodil sa 29. 11. 1929 v Bratislave, kde aj vyštudoval Lekársku fakultu Univerzity Komenského. Neskôr pracoval na Histologicko-embryologickom ústave Lekárskej fakulty. V roku 1964 obhájil dizertačnú prácu z problematiky vegetatívneho nervového systému. Od roku 1961 pracoval na Ústave experimentálnej medicíny SAV a Ústave normálnej a patologickej fyziológie SAV, kde študoval vplyvy rôznych fyzikálnych faktorov na štruktúru mozgovej kôry. V roku 1971 sa na Ústave experimentálnej onkológie SAV začal zaoberať onkoepidemiológiou. Neskôr sa zapojil do vytvorenia Národného onkologického registra

Slovenska. Bol všeobecne uznávaným odborníkom pre morfológickú klasifikáciu nádorov, poskytoval konzultácie domácim i zahraničným záujemcom. Publikoval množstvo odborných vedeckých prác, bol spoluautorom vysokoškolských učebníc a onkologického atlasu. Na domácich a zahraničných fórach predniesol desiatky prednášok, ako konzultant sa zúčastnil školení mladých vedeckých pracovníkov Prírodovedeckej fakulty UK.

Od roku 1946 bol členom Československej ornitologickej spoločnosti, od roku 1988 členom Slovenskej ornitologickej spoločnosti, kde pôsobil v rokoch 1988–1992 aj ako člen výboru. Bol iniciátorom vzniku Faunistickej komisie SOS, bol aj členom Spoločnosti pre ochranu vtáctva na Slovensku od jej vzniku, členom Poradného zboru pre Šúr pri Slovenskej agentúre životného prostredia a spolupracovníkom Skupiny pre ochranu dravcov a sov. Za svoju činnosť v ornitologickej oblasti mu bola udeľená strieborná a zlatá medaila Oskara Ferianca. Ornitologické príspevky začal publikovať už od roku 1946.